

В результаті ми можемо сказати, що в Україні понад 96% сільськогосподарських земель підпадають під дію мораторію; ситуація безпосередньо стосується щонайменше 16% громадян. Найбільша кількість підмораторних земель знаходиться у власності пайовиків - близько 68%. Цими землями люди не можуть розпоряджатися на свій розсуд.

Мораторій стримує розвиток сільської місцевості та сільського господарства, оскільки перешкоджає перерозподілу земельних ресурсів до більш ефективного власнику і виробникові, знижує ціну оренди і доходи власників, а також обмежує доступ до кредитних ресурсів, і тому повинен бути усунутий якомога швидше.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про оцінку земель» від 11 грудня 2003 р. № 1378. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1378-15>.
2. Сохнич О.А. Проблеми раціоналізації використання земельних угідь. *Землеустрій і кадастр*. 2005. № 3. С. 90–95.
3. Land system change and food security: towards multi-scale URL: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/.../PMC3798044/>. (дата звернення 10.02.2019).
4. Лаврук В. В., Покотильська Н. В., Лаврук О. С. Завдання сучасного землеустрою в системі управління земельними ресурсами та землекористуванням. *Агросвіт*. 2019. № 3. С. 3-10

Турик Л.А.

*здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
Науковий керівник: канд. с-г. наук, асистент Трач І. В.
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна*

ВИКОРИСТАННЯ ГІС В УПРАВЛІННІ ЗЕМЕЛЬНИМИ РЕСУРСАМИ

На межі 70-80-х років ХХ століття, світове співтовариство вступило в нову інформаційну епоху свого розвитку, що характеризується переважною, а

часом і визначальною, роллю інформації в житті суспільства і перетворенням її у світові інформаційні ресурси, що вимагають аналізу, оцінки, прогнозу і керування. Не обійшов цей процес і географічну науку [1, с. 102].

Нові завдання сприяли виникненню і залученню нових методів і технічних засобів. Наприкінці ХХ сторіччя математика, астрономія, фізика і хімія, через інформатику, вищу геодезію, електроніку, прикладну космонавтику, озброїли географів новими технічними і методичними засобами швидкого одержання, збереження, переробки, аналізу і передачі величезного обсягу територіально розподіленої інформації. Так, спочатку зародилися цифрова картографія й автоматизоване картографування, доповнені згодом іншими численними функціями і можливостями, що в комплексі стало основою ГІС.

З 70-х років ГІС стають комерційним продуктом, що починає використовуватися не тільки у військовій справі, але й в інших галузях знань. У 80-х і 90-х роках, після появи і масового використання персональних комп'ютерів, ГІС поступово захоплюють усі нові світові ринки і з'являється в Україні. Сьогодні ГІС поширені в усьому світі і швидко розростаються і вдосконалюються. Обсяги продажів ГІС-продуктів, ГІС-технологій, та ГІС-послуги щорічно збільшуються на 20-30% і досягають декількох мільярдів доларів США в рік [2, с. 54].

В моєму розумінні ГІС – це:

- це обробка, збереження, аналіз і передача будь-якої територіально розподіленої інформації;
- це моделювання тих чи інших процесів, явищ і вивчення зміни їхнього стану в часі;
- це візуалізація просторової інформації і можливість її представлення в динамічному режимі;
- це керування ресурсами і територіями;
- це швидкість, якість і точність;
- це наука, технологія і бізнес в одному обличчі;

- це революція в картографії, картометрії і, відповідно, у засобах просторового аналізу;

І в остаточному підсумку:

ГІС - це новий світогляд і нове мислення, побудований на просторовій ідеології.

ГІС широко застосовується у землеустрої для створення та оновлення планово-картографічних матеріалів. За останні роки обсяг земельпорядної та кадастрової інформації суттєво збільшився, а до переліку її одержувачів додалися державні адміністрації, органи земельних ресурсів та сотні державних, комунальних та приватних земельпорядних організацій [3].

Основні сфери застосування ГІС у народному господарстві - підвищення виробництва продукції, оптимізація її транспортування і збуту. Цифрові карти є надзвичайно важливою інформацією через низку послідовних факторів, таких як врожайність і тип посівів, тип механічної і хімічної обробки ґрунтів, просторовий розподіл хвороб культур і динаміка розповсюдження шкідливих комах. При наявності такої інформації відкриваються необмежені можливості аналізу, прогнозу і оптимізації діяльності сільгосп підприємств.

В остаточному результаті ГІС значно спростовують роботу земельпорядникам, адже дозволяють мати всю повноту опису керованих об'єктів, яка вже досягнута в існуючих базах даних і документах, і одночасно показувати розміщення цих об'єктів у просторі, їх взаємодію, а також вплив сторонніх факторів, що виявляються поблизу цих об'єктів. Традиційні бази даних неспроможні не тільки аналізувати, а й навіть виявляти наслідки близькості та взаємного розташування об'єктів, у той час як ГІС явно оперують такою інформацією. І це найбільш повно відповідає людському уявленню про територію та об'єкти на ній.

Таким чином оптимізація рішення задач автоматизації процесів планування, диспетчеризації, обліку й контролю в землеустрої, має ґрунтуватися на використанні геоінформаційних систем, що як комплекс

програмно-апаратних засобів забезпечують інформаційно-аналітичну підтримку технології управління земельними ресурсами.

Список використаної літератури

1. Шевченко Я.О., Білявський С.Г. Сучасний стан і використання ГІС-технологій в агросфері та агроекологічній освіті, 2001 рік.
2. Світличний О.О, Плотницький С.В. Основи геоінформатики : навчальний посібник / За заг. ред. О.О. Світличного. Суми : ВТД «Університетська книга».
3. Геоінформаційні системи. URL: [https://uk.wikipedia.org/wiki/Геоінформаційні системи](https://uk.wikipedia.org/wiki/Геоінформаційні_системи).
4. Лаврук В. В., Покотильська Н. В., Лаврук О. С. Завдання сучасного землеустрою в системі управління земельними ресурсами та землекористуванням. *Агросвіт*. 2019. № 3. С. 3-10
1. Ясінецька І.А. Аналіз ефективності управління земельними ресурсами. *Економіка та суспільство*. 2016. Вип. 4. С. 255-258.
5. Ясінецька І.А. Особливості раціонального управління земельними ресурсами. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2016. Вип. 8(2). С. 127-130.
6. Ірина Ясінецька, Іван Трач, Тетяна Кушнірук. Механізми управління та розвитку земельних відносин передумова впровадження збалансованого землегосподарювання в Україні. *Аграрна наука та освіта Поділля : збірник матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (Кам'янець-Подільський)*. 2017. С. 55-58.

Цибульська В.В.

*здобувач вищої освіти першого (бакалаврського) рівня спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій»
Науковий керівник: к.с.-г. н., доцент Лапчинський В.В.
Подільський державний аграрно-технічний університет
Кам'янець-Подільський, Україна*

СТАЛІЙ РОЗВИТОК ТА РАЦІОНАЛЬНЕ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

Земля – природний ресурс, який є необхідною складовою багатьох сфер людської діяльності. Земельна реформа, яка фактично розпочалася разом зі